

DESTINACIJA ZA VIKEND I ODMOR

ŠMEK BEOGRADA!

FOTO: TOB

Grad Beograd je, prema izveštaju agencije ICCA Statistics Report, u 2010. godini zabeležio rast na skali svetskih gradova skokom na 55. mesto (2009 – 68. mesto), dok se na evropskoj listi atraktivnih gradova drži na 28. mestu. Prema nekim prognozama, Beograd bi mogao da postane stecište umetnika iz šireg regiona, ono što je danas Prag – jeftiniji je, ne oskudeva u kulturnim sadržajima, poznat je po šarmu i predusretljivom lokalnom stanovništvu, leži na obalama Save i Dunava na kojima plutaju čuveni splavovi za zabavu. Ima šta da se vidi, oseti i čuje u jedinstvenoj zapadnjačko-istočnjačkoj mešavini kulture i načina života

FOTO: TOB

TURIZAM

Pozicioniranje Beograda

Duh Beograda vraća se, između ostalog, i razvojem turizma – Beograd je grad manifestacija, sporta, idealna destinacija za kratak odmor u gradu, kongresni i poslovni centar. Sve veći broj mladih gostiju Beograda verovatno je bolje informisan o tome šta se dešava u gradu i gde mogu dobro da se provedu nego prosečan Beograđanin

Beograd je za strane turiste najatraktivniji kao “osoba” (kako je nazvan u marketinškoj strategiji Beograda), što podrazumeva sve njegove karakteristike koje ga čine zabavnim, slobodnim, kreativnim i u trendu. Marketinški stručnjaci nisu preterali, naprotiv. Beograd je živ organizam, “osoba” koju je teško napustiti.

Direktor Turističke organizacije Beograda (TOB) Dejan Veselinov kaže da svakim danom sve više ljudi prepoznaje potencijal ovog grada kao turističke metropole. “Danas imamo puno sadržaja o kojima nismo mogli ni da sanjamo pre par godina. Potrudimo se da poboljšamo nivo komunikacije i kanale distribucije informacijama, kao i sisteme obuke, kako bi se formirala jedna jedinstvena i zaokružena ponuda za vikend u našem gradu (City break)”, kaže Veselinov. “Za početak, imamo prvi preduslov za razvoj uspešne vikend destinacije, a to su već četiri niskotarifne avio-kompanije – Fly Niki, Wizz Air, Norwegian i German wings – koje lete upravo i ka tržištima gde mi nastupamo i promovisemo Beograd. Uvedene su nove, bolje vikend cene u hotelima pa smo samim tim konkurentni na tržištu.”

Ključni ciljevi marketinških aktivnosti su pozicioniranje Beograda na stranim i domaćim tržištima kao idealne turističke destinacije za kratki gradski odmor sa mnoštvom kulturnih i sportskih događaja, kao grad velikih poslovnih mogućnosti. Prema rečima Veselinova, trebalo bi, s obzirom na negativnu statistiku u većini evropskih gradova, da budemo zadovoljni porastom od 10 odsto stranih gostiju u odnosu na 2009. godinu.

HOTELI I INFRASTRUKTURA: Gostima Beograda ponudeno je 15 različitih programa razgledanja grada, od broda do balona. Smeštajni kapaciteti su od maja do oktobra 2010. godine bili popunjeni preko 40 odsto u 56 gradskih hotela i 61 hostelu, a ovih dana je postavljen temelj novog hotela austrijske firme. Direktor TOB-a kaže da postoji potreba za tzv. “art design” hotelima u centru grada, jer je to najbolje rešenje za vikend-turiste. Privatni smeštaj u apartmanima u centru grada je rešenje za mlade turiste, pa stoga Veselinov apeluje na vlasnike da standardizuju i kategorizuju svoje apartmane. “Za njih je bolje da ‘uđu u sistem’ i u turističku ponudu. Kategorizaciju i standardizaciju

Beogradski pasoš

Turistička organizacija Beograda je 2009. pokrenula projekat "City Card", beogradski pasoš. Po ugledu na sve ostale evropske metropole, TOB je pokrenuo ovaj projekat kako bi Beograd na najbolji način ugostio strane turiste. "Beogradski pass" se distribuira u turističko-informativnim centrima, hotelima, hostelima, na skupovima. Posedovanjem ove kartice turista ostvaruje velike mogućnosti i olakšice za vreme svog boravka u našem gradu. Uz karticu se besplatno dobijaju mapa grada i posebna brošura u kojoj su navedeni svi davaoci usluga. Ostvaruje se od 50 do 10 odsto popusta na sve gradske muzeje, zoo-vrt, pozorišta, restorane, galerije, ture razgledanja grada itd. "Imajući u vidu predstojeća veoma važna dešavanja u našem gradu, turistima će uz pomoć ove kartice boravak u Beogradu biti još prijatniji. Usmerićemo napore da u ovoj godini doprinesemo razvoju Gradske kartice kako bi gost dobio još više pogodnosti u Beogradu", naglašava Veselinov.

Paketi za turiste

Turistička organizacija Beograda podržava one manifestacije i festivale koji svojim konceptom, atraktivnošću i kvalitetom mogu da budu povod da inostrani gosti dođu u Beograd. To su manifestacije i projekti koji svojim internacionalnim konceptima otvaraju mogućnost da Beograd bude prepoznatljiv. Strani gosti, umetnici i drugi učesnici međunarodnih manifestacija imaju veliku ulogu u preporučivanju i širenju pozitivnih utisaka o Beogradu ostalim potencijalnim gostima našeg grada. Ove godine, TOB će pažnju posvetiti povezivanju receptivnih turističkih agencija sa organizatorima manifestacija. Ideja je da receptivne turističke agencije naprave programe posete Beogradu za vreme održavanja manifestacija i ponude ih na sajmovima turizma i svojim partnerima sa kojima već saraduju. Ovi paketi će biti veoma povoljni jer je cena karata za manifestacije koje se održavaju u Beogradu znatno niža u odnosu na iste izvođače u inostranstvu. Turistička organizacija Beograda će pomoći u promociji ovih paketa kroz informativno-propagandne materijale i na sajtu, ali i manifestacijama koje su lokalnog karaktera i održavaju se na beogradskim opštinama.

privatnog smeštaja sprovodi Sekretarijat za privredu Beograda, i to je neprekidan proces."

Povezivanje svih aktera u turizmu znači i menjanje svesti samih Beograđana – da grad bude čist, da ga učinimo lepšim i privlačnijim na ličnu korist i zadovoljstvo budućih turista. "Ono što je turistima neophodno da bi se snašli u gradu jeste turistička infrastruktura, a ove godine ćemo raditi na signalizaciji, uređenju i ekološkoj zaštiti turističkih ambijentalnih celina", objašnjava Veselinov. "U dogovoru sa nadležnim sekretarijatima, javnim preduzećima i gradskim službama, treba obnoviti, zameniti dotrajalu i postaviti gde je potrebno novu i dopunjenu turističku signalizaciju u određenim delovima grada."

GDE DA ODVEDEM GOSTA IZ INOSTRANSTVA: Duh Beograda se vraća između ostalog i razvojem "turističkog proizvoda". Preporuka od nekog ko je već bio u Beogradu uvek je

najbolja reklama, ali je za mlade posetioce internet polazna tačka u istraživanju. Sve veći broj mladih gostiju Beograda verovatno je bolje informisan o tome šta se dešava u gradu i gde mogu dobro da se provedu nego prosečan Beograđanin.

"Prošle godine povećali smo broj turističko-informativnih centara, a ove godine zadatak nam je da unapredimo i ubrzamo distribuciju informacija od i do Turističkih informativnih centara", kaže naš sagovornik. "Najvažnija uloga TOB-a je podsticanje celokupnog stanovništva da deluje na gostoljubiv, topao i 'turističko-prijateljski' način. Time se podiže svest o tome da svaki stanovnik Beograda utiče na sliku grada kao turističke destinacije i time doprinosi pozitivno razvoju turizma."

POZICIONIRANJE NA EVROPSKOM TRŽIŠTU: Turistička organizacija Beograda planira da svoj grad označi kao globalnu gradsku turističku destinaciju i kosmopolitkog lidera među gradovima jugoistočne Evrope. Beograd se predstavlja kao grad koji investitorima omogućuje dobre poslovne šanse, a turistima garantuje urbane doživljaje visokog kvaliteta sa rešenim problemima infrastrukture, regulisanom turističkom infrastrukturom (dostupan osobama sa invaliditetom, dovoljnim brojem parkirališta za turističke autobuse, dobro regulisanom signalizacijom na celoj teritoriji grada, osnovnim turističkim ispisima i ulicama ispisanim i na latinici, sa prioritetima u oblasti ekologije) i poboljšanim svim vidovima međunarodnog saobraćaja – drumskog, železničkog, posebno rečnog i avio-saobraćaja. To je osnov za pozicioniranje Beograda na stranom i domaćem tržištu, ono čemu teže turistički predstavnici.

Ukupna turistička ponuda Beograda je unapređena, ali je znatno povećana i informativna aktivnost Turističke organizacije Beograda. Distribuira se mnogo više besplatnih mapa na svim turističko-informativnim punktovima i po svim smeštajnim objektima. Povećan je broj Turističko-informativnih centara – pored aerodroma, železničke stanice, pristaništa i Knez Mihailove ulice, otvoren je info centar na Beogradskoj tvrđavi i u još u tri pokretna objekta na različitim lokacijama gde je frekvencija turista povećana.

Kandidatura Beograda za evropsku prestonicu 2020. godine doneće Beogradu veliku korist na kulturnom, socijalnom i ekonomskom planu, bez obzira na činjenicu da se titula stiće na period od godinu dana. To je jedinstvena prilika da se grad obnovi, unapredi njegov imidž, kako bi u evropskom kulturnom krugu i na međunarodnoj sceni postao poznat i upečatljiv. Titula se stiće na period od godinu dana. "S obzirom da je cilj ovog evropskog projekta da istakne bogatstvo različitosti evropskih kultura i da podstiče prijateljstvo i osećanje zajedništva u evropskoj porodici država, TOB će preduzeti različite aktivnosti vezane za promociju i razvoj Beograda", kaže Dejan Veselinov.

Cilj svega je stvaranje pozitivne slike o Beogradu kao 'City break' i kongresne destinacije. Naša vizija je da Beograd postane jedna od najuspešnijih i visoko cenjenih kongresnih destinacija, pre svega u Jugoistočnoj a zatim i u Zapadnoj Evropi, grad transfera znanja i tehnologija."

ISKORISTITI
POTENCIJAL
METROPOLE:
Dejan Veselinov

GRADSKI SAOBRAĆAJ

JUČE, DANAS, SUTRA: TRAMVAJ ZA 21. VEK
FOTO: IVAN ŠEPIĆ

Tramvaji nove generacije

Početak maja, španski proizvođač šinskih vozila KAF isporučio je GSP-u prvi od 30 poručenih tramvaja. Kada testiranje bude završeno, ovaj tramvaj će biti uveden u redovan saobraćaj na liniji 7, od Ustaničke do Bloka 45. Sledeća isporuka je 3. avgusta, pa 3. septembra... Do kraja ove godine biće isporučeno devet, a do 31. oktobra iduće godine poslednji od 30 poručenih tramvaja. Beograđani su odlučivali o bojama enterijera novog tramvaja – glasalo se o plavoj, crvenoj i beloj boji u različitim kombinacijama

Novi tramvaji imaju novi zvuk – “klin-klin” umesto “zvrr”. Reč je o tramvajima proizvedenim po najvišim svetskim standardima, komfornijim i bezbednijim od dosadašnjih. Dugački su 32,5 metara, teški 38,5 tona, imaju 77 sedišta i 165 mesta za stajanje. Maksimalna brzina im je 60 kilometara na sat i svaki košta 2.159.000 evra. Vrednost čitavog posla, uključujući rezervne delove, obuku i porez, je 81.361.032 evra.

Tender je raspisan pre dve godine i KAF je odabran kao najbolji ponuđač u odnosu cena–kvalitet. “Opredelili smo se za kupovinu kvalitetnijih tramvaja od proizvođača čiji se tramvaji inače nalaze na ulicama Malage, Hjustona u SAD, Valensije, Edinburga i drugih gradova, dok se ‘Končarovi’ tramvaji voze samo u Zagrebu”, argumentovao je gradonačelnik Dilas.

Tramvaj je niskopodni, tako da mu je pod knap sa visinom stajališta: u njega se “ne penje” i iz njega se “ne silazi”, već ulazi i izlazi. Takođe, na dvojica od ukupno šestoro vrata su rampe kojima je dodatno olakšan ulazak sa kolicima, invalidskim, dečijim, pijačnim... Kada tramvaj stane i vrata se otvore, rampa se podiže i popunjava procep između praga i platforme stajališta, tako da točak, koliko god da je mali, preko rampe prelazi bez “štruca”.

Pogoni ga trofazni asinhroni motor, onaj koji je Nikola Tesla patentirao pre stotina godina. Osobina ovog motora je da ima mnogo bolje eksploatacione karakteristike od “rednih”, koji su do sada bili u upotrebi. Asinhroni motori, naime, nemaju taru-ćih pokretnih površina, tako da im je održavanje jednostavnije,

a vek duži. Kako tramvajska napojna mreža ima samo jednu žicu, primenu Teslinog patenta omogućava elektronski pretvarač, koji od jednosmerne “pravi” trofaznu naizmjeničnu struju, broj okretaja, odnosno brzina kretanja tramvaja se reguliše promenom učestanosti, a ne napona, što toplotne gubitke svodi na minimum. Time je postignuta bitno manja specifična potrošnja električne energije nego što je slučaj kod klasičnih motora.

Umesto retrovizora, vozaču su na raspolaganju dve kamere sa monitorima na kontrolnom pultu, s tim da, po potrebi, na monitorima može da bude i slika sa bilo koje od šest kamera postavljenih u putničkom prostoru. Sve što kamere snime beleži se u centralnom računaru, tako da snimci, ako ima potrebe, mogu naknadno da se pregledaju. Takva su vremena: prošle godine kupljeni su novi trolejbusi – lepi, savremeni, tihi, da je zadovoljstvo u njih ući, ali skoro da nema nijednog da mu neko sedište nije isečeno, da nije ukraden špic-čekić za razbijanje stakla. Vandali će u ovim tramvajima dobro razmisliti da li da zadovolje svoju strast za uništavanjem, kao i oni kojima je zabava da maltretiraju vozača ili putnike.

Tramvaj je toplotno i zvučno izolovan u skladu sa najnovijim evropskim propisima, naravno klimatizovan je i to sa dva klima-uređaja za putnički prostor i trećim za vozačevu kabinu.

Kontrolna tabla nije baš kao u spejs-šatlju, ali u poređenju sa tablama na tramvajima koji su u upotrebi, može se reći baš to – spejs-šatl.

Autobusi i trolejbusi

Svakodnevno je u javnom gradskom prevozu angažovano preko 1050 autobusa preduzeća GSP "Beograd", S.P. Lasta i privatnih prevoznika. Obnova autobusnog voznog parka vrši se u skladu s planovima i mogućnostima prevoznika. U prethodnom periodu od godinu dana, S.P. Lasta i privatni prevoznici nabavili su preko 100 novih autobusa koji su angažovana za prevoz u gradu.

Što se tiče trolejbusa, nabavka 83 nova niskopodna trolejbusa je realizovana i ta vozila uveliko saobraćaju gradskim ulicama. Time je praktično kompletno obnovljen trolejbuski vozni park. Svakodnevno na trolejbuskim linijama saobraća 97 vozila i za sada nisu planirane izmene po pitanju funkcionisanja ovog vida prevoza, kažu u Direkciji za javni prevoz Beograda.

Preko ozvučenja, putnici će tokom vožnje biti obavestavani koja je sledeća stanica, o mogućim presedanima na druge linije i još mnogo toga. Stanice, naravno, ne saopštava vozač, već ih generiše putni kompjuter. Matrica je već snimljena, kaže pomoćnik direktora gradske Agencije za investicije Dragan Ivanović. "Mogućnosti kompjutera su vrlo široke, a koje će sve informacije biti emitovane tek ćemo videti – anketiraćemo korisnike prevoza i tako saznati koja je prava mera."

KLIN-KLIN SIRENA: Nabranjanje svega zaista novog što sa ovim tramvajem dolazi, ispunilo bi više novinskih stubaca. Međutim, ima nečeg starog: ovaj tramvaj se oglašava sa "klin-klin", a ne sa "zvrr", što će obradovati sve one koji stanuju u ulicama kroz koje je provučena tramvajska linija, naročito stanovnicima Resavske. Zbog svoje veličine, tramvaj je transportovan u dva dela koji su, uz nadzor Kafovih inženjera, spojeni u depou GSP-a u Novom Beogradu i sada je u fazi ispitivanja – statičko i dinamičko. Ujedno, budući vozači i radnici na održavanju ovog tramvajava prolaze obuku.

Statičko ispitivanje se obavlja na izlazu iz fabričkog pogona i podrazumeva proveru svih ugrađenih komponenti na "radi – ne radi", počev od elektro-podsistema, hidraulike i pneumatike, elektronike. Pa sve do kablova i prekidača. Goran Đorđević.

BG voz

Beogradane već devet meseci prevozi "beogradski metro" – BG voz. U Direkciji za javni prevoz grada Beograda kažu da su zadovoljni kako ovaj najnoviji sistem javnog prevoza funkcioniše, pre svega pouzdanosti i tačnošću. "Gradska železnica funkcioniše prema planiranom redu vožnje, bez izmena i kašnjenja polazaka, a svakodnevno dobijamo pohvale zadovoljnih korisnika, kojih je iz dana u dan sve više", kažu u Direkciji. Produženjem linije do Batajnice povećan je broj korisnika. Broj onih koji svakodnevno koriste BG voz za prevoz do centra grada povećan je sa 4000 na 5000 putnika dnevno u periodu kada su vozovi saobraćali na relaciji stanica Novi Beograd – Pančevački most, tj. na oko 15.000 putnika dnevno na relaciji Batajnica – Pančevački most. U Direkciji kažu i da se razmatraju opcije i mogućnosti daljeg unapređenja i širenja mreže gradske železnice.

Kafov test inženjer, kaže za "Vreme" da se bez obzira što je tramvaj prošao fabrički test, istovetno ispitivanje sprovedi i ovde. "Kao što smo očekivali, sve radi kako treba."

Posle statičkog sledi dinamičko ispitivanje. "Dinamički protokoli podrazumevaju testiranje vozila u pokretu", objašnjava Goran. "Svaka pruga, svaka trasa ima svoje specifičnosti i logično je da se pre puštanja u saobraćaj tramvaj proverava u konkretnim okolnostima – kako se ponaša prazan, kako pod opterećenjem, kako na pravcima, na krivinama, okretnicama, skretnicama, kako na uzbrdicama, a kako na nizbrdicama, kako ubrzava, kako usporava, kako 'komunicira' sa signalizacijom, skretnicama..." Kada testiranje bude završeno, ovaj tramvaj će biti uveden u redovan saobraćaj na liniji 7, od Ustaničke do Bloka 45. Sledeća isporuka je 3. avgusta, pa 3. septembra... do kraja ove godine biće isporučeno 9, a do 31. oktobra iduće godine poslednji od 30 poručenih.

Na prvom primerku provere traju najduže – oko tri meseca, jer se na njemu rade i tipski i rutinski testovi. Isto to se radi i eventualno na drugom vozilu, a već na svakom sledećem rade se samo rutinski testovi koji ne bi trebalo da traju duže od tri nedelje. "Tipski test je vrlo važan za proizvođača, jer se time proverava da li se potkrala neka konstrukciona greška. Ako se kojim slučajem neka otkrije, ispravlja se, a ispravka se primenjuje na svim sledećim primercima."

Uskoro će biti i prva probna vožnja. "Za početak, vozićemo ga po Novom Beogradu, a zatim idemo na Kalemegdan", kaže Dragan Ivanović. "Ruta pored Kalemegdana je najzahtevnija zbog svih onih krivina, uspona i nizbrdica." Tu će se, veli, proveravati vučna sila i kočioni sistem kad je tramvaj prazan i pun, ali i kad vuče ili gura zglobni tramvaj KT-4. "Vuča drugog tramvajava je jedan od zahteva na tenderu, jer događa se da se tramvaj pokvari, pa drugi priskače u pomoć. Ovim ispitivanjem će se pokazati da su uslovi ispunjeni."

Na kraju, proći će svim trasama. Kada testiranje bude završeno, ovaj tramvaj će biti uveden u redovan saobraćaj na liniji 7, od Ustaničke do Bloka 45. Sledeća isporuka je 3. avgusta, pa 3. septembra... do kraja ove godine biće isporučeno 9, a do 31. oktobra iduće godine poslednji od 30 poručenih.

DRAGAN IVANOVIĆ,
DIREKTOR GRADSKJE
AGENCIJE ZA
INVESTICIJE U
UNUTRAŠNOSTI NOVOG
TRAMVAJA

FOTO: IVAN ŠEPIĆ

ZORAN MAJGIN

Posao preko prakse

Devetoro studenata, nakon prakse koju je prošle godine organizovao Grad, dobilo je stalno zaposlenje u javnom komunalnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija".

Oni su se pokazali kao veoma dobri, a praksa je bila način da uopšte dobiju priliku da se pokažu. Upravo je završen konkurs za 2011. te će neki novi studenti sticati svoje prvo iskustvo "na terenu", u beogradskim preduzećima

Kada je pre oko godinu dana počeo projekat "BG praksa" kojim je omogućeno studentima beogradskih univerziteta da steknu radno iskustvo u javnim preduzećima prestonice, sve je izgledalo kao lepa ideja. Kada smo posetili studente i mentore, nekoliko meseci nakon što je praksa počela bilo je jasno da je to mnogo više od lepe ideje. Projekat Grada se pokazao kao veoma kvalitetan i značajan put da se mladi uključe u radne tokove, da vide kako izgleda posao "van knjiga" i da dobiju prednost za neka buduća zapošljavanja i stalna radna mesta. U međuvremenu šestomesečna praksa se završila, raspisan je novi konkurs i završen prvi krug selekcije. Verovatno da odziv dovoljno pokazuje – na konkursu za ovu godinu učestvovalo je 20 preduzeća i 12 organizacionih jedinica Uprave Grada koji su ukupno ponudili 197 mesta za četvoromesečnu praksu. Za dvadeset dana, koliko je trajalo prijavljivanje, 1888 studenata je poslalo svoje dokumente.

No, osim raspisivanja novog konkursa i time najave da ovaj projekat može postojati iz godine u godinu, stigla je još jedna lepa vest.

Prošle godine razgovarali smo sa praktikantima iz javnog komunalnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija". Tada su tek počinjali da se upoznaju sa terenskim i kancelarijskim poslom, učili su za poslednje ispite ili spremali diplomski rad. U vreme kad smo ih intervjuisali trajala je utakmica evropskog prvenstva u fudbalu Srbija–Nemačka. Iako su bili pomalo nestrpljivi da završimo s razgovorom, bilo je više nego očigledno koliko im prija praksa u tom preduzeću. Počev od atmosfere između njih, odnosa sa mentorima i ostalim zaposlenima, načinom na koji su pričali o tome šta rade, kako im ide, odnosu teorije i praktičnog rada.

Nekoliko meseci kasnije, devetoro njih dobilo je stalan posao u JKP "Vodovod i kanalizacija". Tvrde, nisu očekivali.

"Kada se u moru nezaposlenosti, svetskom i ovdašnjem, izboriš za posao u javnoj firmi, to je zaista lepo", kaže Branimir Sević i nastavlja: "Smatram da sam ambiciozan. Otud sam želeo da radim negde gde mogu da utičem na stvari. "Vodovod" je firma gde može da se napreduje. Razlika između onoga što sam očekivao i onoga što sam dobio je zanemarljiva dovoljno da mogu da kažem da sam stvarno zadovoljan." Branimir je završio Građevinski fakultet i radi u sektoru distribucije vode, "baš u struci". Dijapazon poslova koji obavlja je širok. Razlika između

prakse i "pravog posla" je u odgovornosti. "Kada si na praksi pogrešiš, neko te usmeri, ovako ide ribanje", kaže Branimir, polušaljivo. Priznaje da je imao u planu odlazak u inostranstvo ukoliko u Srbiji ne dobije posao. Pitam i ostale. Većina je, kaže, za svaki slučaj izvadila nove pasoše. Konačno, pitamo Branimira Sevića šta je bilo, po njegovom mišljenju, presudno da dobiju posao. Uz osmeh odgovara: "starosna struktura u 'Vodovodu' i sreća". Dok se ostali smeju a razgovor teče dalje, jasno je – pokazali su se kao veoma dobri, a zahvaljujući praksi dobili su priliku da se pokažu. Pritom su dobili i iskustvo koje bi im značilo i da danas ne provode svoj radni dan u javnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija".

"I da nismo dobili posao, sigurno bi nam značilo. Posle fakulteta, ako nemaš neki praktični rad, to ti je...ništa", objašnjava Gordana Stojiljković, takođe sveže zaposlena. Ona je završila Elektrotehnički fakultet (ETF). Kaže da njene kolege, u prosequ, čekaju na posao četiri meseca. Za vreme prakse ona je radila u dva sektora i sada je nastavila da se bavi telekomunikacijama. "Imali smo prvo šestomesečnu praksu, utisci su bili predivni, od onoga što smo radili i učili do odnosa među ljudima i kako su se ponašali prema nama. Nakon toga, mesec i po dana bez ikakvih vesti, a onda je usledila ponuda za posao. Pre toga, uglavnom niko nije znao da li će biti posla, kazali su nam da se ne nadamo previše i eto, nisu bili u pravu", priča Gordana kako je tekao put od prakse do radnog mesta.

PRVO STALNO ZAPOSLENJE: Irena Dadić je takođe završila ETF. "Na praksi sam bila oduševljena već prve nedelje. Onih mesec i po dana čekanja bilo je, takoreći, očajanje. I onda je stigla ponuda iz 'Vodovoda', kazali su nam da donesemo radne knjižice i potvrdu o diplomiranju i da sutra počinjemo da radimo." Svi se slažu da im ne nedostaju studentski niti neradni dani. "Na praksi smo se navikli na neku rutinu, ustaneš, odeš na posao, čitav dan ti je oko toga", kaže Irena. Gordana prepričava kako je sve vreme, nakon prakse, u pola jedan pravila svoju pazuju za kafu, baš kao da je na poslu.

Njihova koleginica Jelena Perović završila je Rudarsko-geološki fakultet. Pamtim je od prošli put kada nam je lepo i jasno objašnjavala kako izgleda regeneracija reni bunara. Njen posao je terenski. Što se tiče hidrogeologije i otvorenosti tržišta za diplomce njenog profila, kaže: "Mnogi ljudi nisu ni čuli čime se bavimo. Kada spomene hidrogeologiju, njima je čudno. Lako je,

hidro – znači voda, gea – zemlja, logos – nauka. Drugim rečima, nauka o podzemnim vodama. Tržište za nas je svakako zatvorenije nego za neke 'poznate' struke kao što su lekari ili radnici." Otud je Jelena posebno zadovoljno što radi ono što voli. Njen "posao sa prakse" se samo nastavio.

Osim "terenaca", pričamo i sa ljudima "iz kancelarije". Nada Glušac i Jovana Antić su završile Pravni fakultet. Nada se bavi poslovima koji imaju veze sa tenderima. Piše modele ugovora, izveštaje i konačno ugovore. "Na praksi smo bili odlično uvedeni na posao. Od prvog dana su nam izašli u susret", kaže ona i nastavlja: "Drugo, na fakultetu imamo dosta predmeta i literatura je obimna. Ali, na primer, imamo predmet obligacije. Tu je glavno ugovaranje, ali može da se desi da mi ceo taj semestar odslušamo predavanja, položimo ispit, a da nikada ne vidimo ugovor. Teoretsko znanje mnogo znači, ali smo tek na praksi imali mogućnost da vidimo kako sve 'stvarno' izgleda."

Jovana radi u sektoru imovinsko-pravnih odnosa. Dobila je svoje predmete koje zastupa na sudu, odgovara na tužbe, piše dopise stručnim službama. Za razliku od prakse gde su uvedeni u posao, sada to sama radi. Sa poslom "raste stepen odgovornosti, samopouzdanje... a i plata", kaže nam Jovana. Prepričava kako joj je, još na početku studija, bilo jasno da je neophodno iskustvo i da će joj praksa mnogo značiti. "Bila sam spremna da nastavim sa praksama. Što se tiče posla ovde, jesam zamišljala i nadala se, ali nisam očekivala."

Zbog toga što su se prethodni praktikanti pokazali toliko dobri, preduzeće "Beogradski vodovod i kanalizacija" ponudilo je znatno više mesta za praksu koja dolazi – 46, dvadeset više nego prošle godine. Gordana Novaković, rukovodilac sektora pravnih, kadrovskih i opštih poslova u JKP "Beogradski vodovod i kanalizacija", kaže da su se oni na to odlučili poučeni prošlogodišnjim iskustvom.

Studenti će tokom prakse imati stalnu pomoć mentora, a biće im obezbeđeni markica za prevoz i topli obrok.

I dok su mladi inženjeri i pravnici najbolji primer kako projekat Univerzitetska BG praksa može da poveže važnog poslodavca i sposobnog studenta, važno je primetiti da je mnogo veći broj onih koji posle prakse neće tu dobiti i posao. Međutim, dobiće iskustvo. Bolna tačka ovdašnjeg studiranja jeste što studenti poseduju odlično znanje u teoriji, ali je vrlo teško da ga tokom školovanja primene u praksi i vide "kako stvari stvarno izgledaju". Zatim poslodavci obično traže iskustvo prilikom zapošljavanja, pa je više nego bitno imati i ovu "crticu u biografiji".

Novina u odnosu na prošlu godinu je uključivanje i Gradske uprave. Odatle, najviše mesta je ponudio Zavod za informatiku i statistiku (12) i Sekretarijat za zaštitu životne sredine (6). Takođe, ukupno 57 mesta više ponuđeno je u odnosu na 2010. Drugim rečima, šansi je više.

NA MLADIMA
SVET OSTAJE:
Novozaposleni u
Vodovodu i kanalizaciji
FOTO: IVAN ŠEPIĆ

REKONSTRUKCIJA TAŠMAJDANSKOG PARKA PRI KRAJU

U Tašmajdanskom parku u toku su završni radovi na rekonstrukciji. Ovaj park, jedan od najlepših i najznačajnijih u gradu, skoro je potpuno obnovljen, a posle višemesečnih obimnih radova biće među najmodernije uređenim parkovima. Ovo je najveći poduhvat "Zelenila" kada je reč o uređivanju parkova, jer se radi na 7,7 hektara parkovske površine koja ima sve potrebne sadržaje, počev od prostora za slobodno puštanje pasa ljubimaca, preko dečjih igrališta za mladu i stariju decu, fitnes centra za odrasle, trim-staze, prostora za starije i drugih sadržaja.

U parku je postavljeno 200 klupa, koje su napravljene u radionici "Zelenila", od čega 150 sa naslonom i 30 bez naslona, a sugrađani će moći da uživaju i u dvadesetak ležaljki za odmor. Centralna staza, površine oko 5000 kvadratnih metara, izgrađena je od granita i okružuje cvetnu aleju – takozvanu "cvetnu zonu" (2500 kvadrata), koja se nalazi između Beogradske ulice i Crkve Svetog Marka. Pomoćne staze izgrađene su od behaton kocki i zauzimaju površinu oko 9500 kvadratnih metara. U centralnom delu parka nalazi se kaskadna muzička fontana od granita. Ritam vodoskoka i svetlosni efekti biće usklađeni sa ritmom muzike.

OTVORENA NAJSAVREME NIJA PIJACA U BEOGRADU

Gradonačelnik Beograda Dragan Đilas i predsednik Skupštine grada Aleksandar Antić prisustvovali su otvaranju pijace u Bloku 44, najsavremenije u prestonici, gde su građani u prilici da na površini od 3200 kvadratnih metara pazare voće, povrće, meso i mlečne proizvode. Posle obilaska tezgi i razgovora za poljoprivrednicima, gradonačelnik je istakao da danas svi treba da imamo razloga za zadovoljstvo, jer su beogradske tržnice istinski brend Beograda. Prema njegovim rečima, ovo je prva velika pijačna rekonstrukcija, koja se, kako je naveo, u narednom periodu očekuje i po drugim pijacama u gradu.

U Beogradu bi uskoro trebalo da počne da se gradi i veletržnica i pijaca trg u Zemunu. U protekle tri godine grad Beograd dao je stotine miliona dinara nepovratnih subvencija poljoprivrednim proizvođačima. Krajnji cilj je da se obezbede kvalitetne i jeftine namernice na beogradskim pijacama, kao i komunalno uređen prostor oko njih.

Građani će biti u prilici da u zelenom delu pijace pazare na više od 400 tezgi, dok će mlečne i mesne prerađevine moći da kupuju u posebnim, specijalizovanim prostorima. Pijaca je obezbeđena video-nadzorom, dok je u donjem delu tržnice, prema Ulici Jurija Gagarina, napravljen pijačni trg, površine 3500 kvadratnih metara sa kompletnim mobilijarom.

UPIS U BEOGRADSKJE VRTIĆE DO 31. MAJA

Roditelji koji žele da upišu svoje mališane u neki od vrtića na teritoriji grada Beograda do 31. maja treba da dostave zahtev za upis u željenu predškolsku ustanovu. Na ovogodišnjem konkursu Sekretarijat za dečju zaštitu prvi put će koristiti poseban softver koji će omogućiti precizne informacije o broju podnetih zahteva i upisane dece, čime će se znatno olakšati i ubrzati rad upisnih komisija pri svakoj od 16 predškolskih ustanova. U svakom trenutku Sekretarijat će imati informaciju koliko se dece prijavilo u neki od 365 objekata i više neće biti moguća preklapanja. Prioritet prilikom upisa imaće deca iz posebno osetljivih kategorija (deca bez roditeljskog staranja, deca sa invaliditetom, deca iz socijalno nestimulativnih sredina, pripadnici romske nacionalne manjine, žrtve nasilja u porodici, deca iz Sigurne kuće, deca bez državljanstva i sl.), dok je drugi kriterijum zaposlenost roditelja.

Zahtev za prijem dece u vrtić jedinstven je za sve predškolske ustanove i može se preuzeti i sa zvaničnog sajta grada Beograda – www.beograd.rs.

SUBVENC IJE FIRMAMA ZA USPOSTAVLJANJE KONTROLE

Sekretarijat za privredu izdvojio je u ovoj godini 10 miliona dinara za dodelu subvencija privrednim subjektima sa teritorije grada Beograda za uspostavljanje i održavanje sistema kontrole zasnovanog na principima HACCP i sertifikaciju ovog sistema. Ciljevi programa su usklađivanje delatnosti malih i srednjih preduzeća iz oblasti prehrane sa pozitivnim zakonskim propisima i tržišnim uslovima, razvoj sektora MSPP putem efektivnijeg i efikasnijeg rada i internacionalizacije malih i srednjih privrednih subjekata iz oblasti prehrane, podizanje konkurentnosti MSPP na domaćem i stranom tržištu. Maksimalan iznos pojedinačne subvencije biće do 200.000, odnosno 500.000 dinara, u zavisnosti od namene ulaganja.

Rok za podnošenje prijava je 13. jun do 16 časova. Konkursna dokumentacija se može preuzeti na sajtu grada Beograda www.beograd.rs ili u Sekretarijatu za privredu, Beograd, Kraljice Marije.1, XVII sprat, od 9 do 14 časova.

NAJVEĆI GRAĐEVINSKI PODUH VAT NA VOŽDOVCU

Na mestu nekadašnje kasarne "Vojvoda Stepa Stepanović" na Voždovcu trenutno se grade 24 zgrade sa 2235 stanova, a u okviru čitavog stambeno-poslovnog kompleksa biće izgrađeno 4578 stanova površine od 33 do 130 kvadratnih metara, kao i 163 lokala, dva vrtića, dve škole, sportski tereni, ambulanta, tržni centar. Gradilište su obišli gradonačelnik Beograda Dragan Đilas, ministar životne sredine, rudarstva i prostornog planiranja Oliver Dulić.

Gradnja stambeno-poslovnog kompleksa na Voždovcu najveći je građevinski poduhvat u poslednjih 30 godina u srpskom građevinarstvu i trenutno na Balkanu, ali i jedan od najvećih građevinskih projekata u Evropi. Stanovi se ne grade iz budžetskih sredstava, već kreditima uzetim od banaka, koji će biti vraćani po prodaji stanova. Interesovanje za njihovu kupovinu je ogromno, a jedna od najvećih vrednosti projekta jeste to što je angažovano oko 35.000 ljudi iz 50 srpskih firmi. Ovo je samo jedno od 245 gradilišta u Srbiji na kojima rade srpski građevinari.

Grad Beograd trenutno gradi 811 socijalno neprofitnih stanova – 80 stanova u Bloku 61 i 731 stan zapadno od Ulice dr Ivana Ribara u Novom Beogradu. Od 2002. do 2007. godine grad je izgradio i uselio 1000, a od 2008. do 2010. još 190 socijalno neprofitnih stanova. Od 2003. do 2007. godine grad je izgradio i uselio 181 socijalni stan, od 2008. do danas izgrađena su i useljena 143 socijalna stana, a u martu ove godine započeta je izgradnja 133 socijalna stana.

VREME

Copyright © NP Vreme, Beograd

Upotreba materijala iz ovog fajla u bilo koje svrhe osim za
ličnu arhivu dozvoljena je samo uz pisano odobrenje NP Vreme

PDF IZDANJE RAZVILI: Saša Marković i Ivan Hrašovec

OBRADA: Marjana Hrašovec